

Branko Klun
**Biblični odmevi
v postmoderni misli**

Branko Klun

ONKRAJ BITI

Biblični odmevi v postmoderni misli

lud
logos

46

1. Uvod: Odprava ali vračanje religije?

1. Uvod: Odprava ali vračanje religije?

- Moderni razsvetljenski projekt:

1. Uvod: Odprava ali vračanje religije?

- Moderni razsvetljenski projekt:
 - suverenost subjekta

1. Uvod: Odprava ali vračanje religije?

- Moderni razsvetljenski projekt:
 - suverenost subjekta
 - imperativ racionalnosti

1. Uvod: Odprava ali vračanje religije?

- Moderni razsvetljenski projekt:
 - suverenost subjekta
 - imperativ racionalnosti
 - preseganje religije

1. Uvod: Odprava ali vračanje religije?

- Moderni razsvetljenski projekt:
 - suverenost subjekta
 - imperativ racionalnosti
 - preseganje religije
- „Postmoderno stanje“:

1. Uvod: Odprava ali vračanje religije?

- Moderni razsvetljenski projekt:
 - suverenost subjekta
 - imperativ racionalnosti
 - preseganje religije
- „Postmoderno stanje“:
 - pogojenost subjekta (pomen „drugega“)

1. Uvod: Odprava ali vračanje religije?

- Moderni razsvetljenski projekt:
 - suverenost subjekta
 - imperativ racionalnosti
 - preseganje religije
- „Postmoderno stanje“:
 - pogojenost subjekta (pomen „drugega“)
 - konec enovite racionalnosti

1. Uvod: Odprava ali vračanje religije?

- Moderni razsvetljenski projekt:
 - suverenost subjekta
 - imperativ racionalnosti
 - preseganje religije
- „Postmoderno stanje“:
 - pogojenost subjekta (pomen „drugega“)
 - konec enovite racionalnosti
 - vračanje religioznega (*the return of the religious*)

1. Uvod: Odprava ali vračanje religije?

- Moderni razsvetljenski projekt:
 - suverenost subjekta
 - imperativ racionalnosti
 - preseganje religije
- „Postmoderno stanje“:
 - pogojenost subjekta (pomen „drugega“)
 - konec enovite racionalnosti
 - vračanje religioznega (*the return of the religious*)
- Vračanje religioznega – nove oblike in načini

2. Postmoderna filozofska misel in vračanje religije

2. Postmoderna filozofska misel in vračanje religije

- Izbor avtorjev fenomenološke in hermenevtične provenience (Heidegger, Levinas, Derrida, Vattimo, Marion)

2. Postmoderna filozofska misel in vračanje religije

- Izbor avtorjev fenomenološke in hermenevtične provenience (Heidegger, Levinas, Derrida, Vattimo, Marion)
- Skupne lastnosti:

2. Postmoderna filozofska misel in vračanje religije

- Izbor avtorjev fenomenološke in hermenevtične provenience (Heidegger, Levinas, Derrida, Vattimo, Marion)
- Skupne lastnosti:
 - odprtost za religiozno razsežnost

2. Postmoderna filozofska misel in vračanje religije

- Izbor avtorjev fenomenološke in hermenevtične provenience (Heidegger, Levinas, Derrida, Vattimo, Marion)
- Skupne lastnosti:
 - odprtost za religiozno razsežnost
 - kritika tradicionalne metafizike

2. Postmoderna filozofska misel in vračanje religije

- Izbor avtorjev fenomenološke in hermenevtične provenience (Heidegger, Levinas, Derrida, Vattimo, Marion)
- Skupne lastnosti:
 - odprtost za religiozno razsežnost
 - kritika tradicionalne metafizike
 - iskanje novega razumevanja transcendence

2. Postmoderna filozofska misel in vračanje religije

- Izbor avtorjev fenomenološke in hermenevtične provenience (Heidegger, Levinas, Derrida, Vattimo, Marion)
- Skupne lastnosti:
 - odprtost za religiozno razsežnost
 - kritika tradicionalne metafizike
 - iskanje novega razumevanja transcendence
- Raziskovalni aspekt obravnave:

2. Postmoderna filozofska misel in vračanje religije

- Izbor avtorjev fenomenološke in hermenevtične provenience (Heidegger, Levinas, Derrida, Vattimo, Marion)
- Skupne lastnosti:
 - odprtost za religiozno razsežnost
 - kritika tradicionalne metafizike
 - iskanje novega razumevanja transcendence
- Raziskovalni aspekt obravnave:

V kakšni meri se ti novi pristopi navdihujejo v biblični dediščini?

3. Nujen korak nazaj:

grška metafizična *versus* biblična religiozna paradigma

- brezčasnost
(ciklični čas)
- univerzalnost
- kozmični red
(razum, nujnost)
- umni uvid (spoznanje)
- istost
- zgodovinskost
(linearni čas)
- partikularnost
- osebni Bog
(volja, svoboda)
- vera (kot odnos zaupanja)
- „drugost“

4. Obravnava posameznih mislecev

4. Obravnava posameznih mislecev

- Martin Heidegger

4. Obravnava posameznih mislecev

- Martin Heidegger
 - fenomenološka analiza *religioznega* življenja prvih kristjanov (Pavlova pisma)

4. Obravnava posameznih mislecev

- Martin Heidegger
 - fenomenološka analiza *religioznega* življenja prvih kristjanov (Pavlova pisma)
 - vpliv te analize na *filozofsko* razlago človeške eksistence in na novo zasnovo ontologije (s posebnim poudarkom časa in zgodovinskosti)

4. Obravnava posameznih mislecev

- Martin Heidegger
 - fenomenološka analiza *religioznega* življenja prvih kristjanov (Pavlova pisma)
 - vpliv te analize na *filozofsko* razlago človeške eksistence in na novo zasnovo ontologije (s posebnim poudarkom časa in zgodovinskosti)
 - prisotnost bibličnih elementov in struktur tudi v Heideggerjevi pozni filozofski misli

4. Obravnava posameznih mislecev

- Martin Heidegger
 - fenomenološka analiza *religioznega* življenja prvih kristjanov (Pavlova pisma)
 - vpliv te analize na *filozofsko* razlago človeške eksistence in na novo zasnovo ontologije (s posebnim poudarkom časa in zgodovinskosti)
 - prisotnost bibličnih elementov in struktur tudi v Heideggerjevi pozni filozofski misli
 - izjemen vpliv Heideggerja na postmoderno misel

- Emmanuel Levinas
 - „prevajanje“ judovske biblične misli v univerzalni filozofski jezik
 - transpozicija religioznega odnosa do Boga v etični odnos do sočloveka
 - pomen „drugega“ in odstavitev samozadostnega subjekta; zagovor pluralnosti (nasproti totaliteti)
- Jacques Derrida
 - prvenstvo „diference“ (nasproti istosti)

- Gianni Vattimo
 - postmoderni čas je „rezultat delovanja krščanskega sporočila“ in ni nasproten krščanstvu
 - krščanstvo kot glasnik „šibke misli“ (nasproti „močni“ racionalnosti metafizike in njenemu nasilju)
 - sekularizacija kot bistvo in cilj krščanstva
- Jean-Luc Marion
 - „teološki obrat v francoski fenomenologiji“
 - nov pojem transcendence („nasičeni fenomeni“ v občečloveškem izkustvu)

5. Sodobni izzivi za dialog med postmoderno mislijo in teologijo

5. Sodobni izzivi za dialog med postmoderno mislijo in teologijo

- Proti moderni ideji nezdružljivosti in (iz)ločevanja med filozofijo in teologijo (racionalno – iracionalno; znanstveno – mitično; etc)

5. Sodobni izzivi za dialog med postmoderno mislijo in teologijo

- Proti moderni ideji nezdružljivosti in (iz)ločevanja med filozofijo in teologijo (racionalno – iracionalno; znanstveno – mitično; etc)

5. Sodobni izzivi za dialog med postmoderno mislijo in teologijo

- Proti moderni ideji nezdružljivosti in (iz)ločevanja med filozofijo in teologijo (racionalno – iracionalno; znanstveno – mitično; etc)
- Izziv za sekularno misel: prepoznavanje elementov, ki prihajajo iz biblične dediščine; novo ovrednotenje odnosa do religije

5. Sodobni izzivi za dialog med postmoderno mislijo in teologijo

- Proti moderni ideji nezdružljivosti in (iz)ločevanja med filozofijo in teologijo (racionalno – iracionalno; znanstveno – mitično; etc)
- Izziv za sekularno misel: prepoznavanje elementov, ki prihajajo iz biblične dediščine; novo ovrednotenje odnosa do religije
- Izziv za teološko misel: postmoderna misel ni nasprotnik, temveč ploden sogovornik v medsebojnem dialogu